

JEPO markkinakatsaus 9.11.2018

EUROOPPA

Euroopan tärkeimmissä perunamaissa (Saksa, Iso-Britannia, Belgia, Hollanti ja Ranska) on tulossa pienin sato moneen vuoteen. Syy tähän on ”vuosisadan helleaalto” ja sen aiheuttama kuivuus.

Pieni sato ja siitä aiheutuva pula sopivista eristä on nostanut perunafutuuriin hinnat erittäin korkealle tasolle. Isojen tehtaiden raaka-ainetarve tullaan täyttämään eri tavoin kauden aikana mm. tuonnilla uusista alkuperämaista sekä tavallista aikaisemmin uuden sadon perunalla, mutta myös joustamalla vaatimuksista ja rajoittamalla tuotantoa.

POHJOISMAAT

Tanskassa ja Ruotsissa on ollut sama tilanne kun Manner-Euroopassa ja viljelijät ovat taistelleet kuivuutta vastaan siellä, missä sadetus on ollut mahdollista ja veden käyttö sallittua.

Norjassa oli hyvät olosuhteet alkukesällä, mutta kuivuus aiheutti myöhemmin satopudotuksia myös siellä. Syksyllä on ollut kovia sateita, jotka ovat jopa aiheuttaneet tulvia.

Norjan, Tanskan ja Ruotsin sadot jäävät näillä näkymin reilusti pitkäaikaisista keskiarvoista.

SUOMI

Myös Suomessa kasvukausi on ollut erittäin lämmin ja kuiva kaikille viljelijöille tuotantosunnasta riippumatta. Perunakasvustot pysyivät kuitenkin mukavasti elossa ja pystyivät hyödyntämään kauden lämpösunnan ja kasvoivat elo-syyskuun aikana sateiden vihdoin tullessa tavalla, jota kukaan ei olisi pystynyt ennustamaan kesällä. Määrä jäi kuitenkin viime vuoden sadosta hiukan, mutta laatu on hyvä. Mukulakoko on isompi kuin normaalisti ja sen takia VK-puolelle sopivia mukuloita löytyy vähemmän. Korkeat tärkkelyspitoisuudet kaikissa lajikkeissa vaikuttavat nyt erien keitto-ominaisuuksiin eri tavoin käyttökauden aikana ja vaatii tarkkaa työtä kaikilta, jotka ovat perunan kanssa tekemisissä. Yksi peruna-alan pitkäaikainen vaikuttaja kuvaili tilannetta seuraavasti: ”Perunan keittäminen vaatii tänä talvena enemmän huolellisuutta, mutta palkintona onkin varmasti maukkaat herkkupallerot”.

Varastoinventaario 15.10.2018 kertoo, että varastoissa on noin 194 miljoona kg ruoka- ja ruokateollisuusperunaa. Ruokaperunan määrä on noin 6 % pienempi kuin viime vuonna ja pitkän ajan keskiarvosta jäädään jonkun verran.

Suomen ja Euroopan varastotilanne ennakoi markkinoita, missä vienti tasaa maitten välisiä satoeroja ja samalla ylläpitää korkeita raaka-ainehintoja myös Suomessa. Kotimaan markkinat ovat toistaiseksi vetäneet vähintään kuten normaalisti. Alkukauden vienti on ollut vilkkainta ”Venäjänvuoden” 2010 jälkeen ja Suomesta menee kuormia moneen maihin huomattavia määriä joka viikko. Vientiin menee lähinnä lajikkeita ja laatuja, joiden käyttö on rajallista kotimaassa, mutta pitkäaikaisille yhteistyökumppaneille myös muita eriä.

JEPO:n viljelijöiden sato seuraa karkeasti kansallista linjaa määrien suhteen.

JEPO

Johan Willman